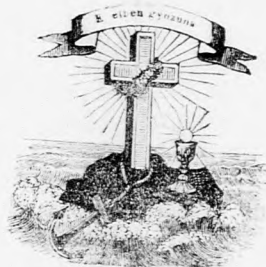

M. Jan 11 An Janus 855 Wittkoh

KATHOLIKUS NÉPLAP.

2. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Minden hónapban egy felirattal. Előfizetheti Pesten a Szent-István-társulat ügynökénél: ezukorutza 6-ik szám. földszint. sa szerkesztőségnel. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál. Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp.

Pest, január 10. 1855.

Nagyobb esőd-hirdetés 2 ft. kisebb 1 ft. p. díjért közöltetik. Minden további hirdetésért az előbbi árnak fele fizetendő. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pestben a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

Az Isten béketürése.

Aranyszajú sz. János Isten béketürését a bűnösök iránt az anyának türelméhez hasonlítja gyermeke iránt. „Nézzetek el, u. m. egy anyát, ki durzás és kedvetlen kisedét ölében tartja: ő ezer kellemetlenséget szenved attól; tépi a ruháját, szájába dugja ujjait, arcát veri, karmolja képét, haját huzza, rugódoz ölében, és zajos sikoltásaival boszantja. Egy leányzó ezt látván, mondja az asszonynak: no én esodáalom szörnyen, hogy türhetsz el ennyi alkalmatlanságot! ha én neked volnék, ledobnám e gyermeket, és három óráig sem venném föl. Várd el, mond a nő, még anyává lész, majd akkor tudni fogod, mit tennél. Az anya minden boszuállás helyett, kibontja mellét, szájába adja emlőjét, s vele vérenek egy részét, hihetlen szeretettel: Ne! kis alkalmatlan, u. m. ez az, mi téged lecsillapít. A kised szivja tejét, vérét, lelkét a szegény anyának, s a béke meg van, ismét jó barátok.” — A keresztények naponként boszantják, sértik az Istent, káromolják sz. nevét, átkozzák egymást és barmaikat, lábbal tapodják szent törvényeit, tisztelenséggel illetik házáat, botrankoztatják a kisedeket, kikről ő mondá: „Illyeneké menyneknek országa;” — és mikép bánik ő velük? elveti-e őket? megboszulja-e magát rajtok? Nem, ő megtartja éltüket, egészségüket; kenyeret, bort, gyümölesöt, élelmet, ruházatot ad nekik; áldásinak özönét árasztja reájok; nem méltan esodáljuk-e ama leányzóval béketürését irántok? —

Es ezt annál inkább esodálhatjuk, hogy nem áll boszut rajtunk, midőn a hatalom kezében van,

midőn könnyebben elveszthetne bennünket a pillanatban, mellyben őt sértjük, mint mi ujjunkat mozdítjuk, vagy szemünket nyitjuk: mert ha ő egy pillanatra fölfüggesztené gondviselése működését fölöttünk, melly által fenntart bennünket, mi azonnal a semmiségbe visszaesnénk. Ezen esodálkozik a zsoldáríró is, hogy hatalmas levén, olly béketürő; Isten u. m. az igaz bíró hatalmas, és türelmes. — Halljunk most egy más történeti hasonlatosságot, melly Isten béketürését irántunk szembetiünövé teszi.

Egy atya olly szerencsétlen vala gyermeke nézve, hogy csak egyetlen fia levén, ez is elhatározta magában, orozva meggyilkolni tulajdon édes atyját, és csak alkalmat keresett reá. Ez istentelen szándéka a fiúnak tudara esvén a jó atyának, ez egy gyilkot rejt ruhája alá, parancsolja annak, hogy kövesse őt, és bevezeti azt egy rengeteg erdőbe. Isten és angyalokon kívül nem levén ott egyéb tanuik, hirtelen előrántja a gyilkot. A bűnös fiu azt hiszi már, hogy vége életének, elítelve érezvén magát ötlelkismeretének végzete által; midőn: „Fiam! mond az atya, vedd e gyilkot, s miután annyira ches vagy a te szegény atyád szivére, ihol kitarva keblem, mártsd beléa vasatagyilkoló kezeddél; vagy ha inkább tetszik, ihol mezítelen nyakam, üsd le e fejet kényed szerint, és elégítsd ki bűnös vágyadat: azért vezettelek téged e magányba, hogy megóvjam becsületedet és életedet, midőn te elveszed az enyémet; nincs szükséged orgyilkosokra, sem méregre, könnyen végezhetsz most; fogd ezt, egy csapással megsemmitheted, a mi terhedra van a világon; a borzasztó gondolat, melly eltántoritotta szivedet, nem szédíté el enyimet annyira

ra, hogy elfelejtsem, miszerint atyád vagyok, bár te nem emlékezel meg, hogy fiam vagy, kít szerettem mindenkor, mint szemem világát." Ez érzékeny szavak annyira hatottak az ifju ember lelkére, s a szeretet lángjai ugy fölolvastották szívének jegét, hogy sohajtozott, térdre hullt, és keservesen sirva hálát rebegett atyjának. mondván: „Elj kedves atyám! ah! élj örökké, és én hadd haljak meg, mert igen megérdemltem; vidd végbe atyám, vidd végbe fiaodon azt, mit ez utalatos fiu előkélve volt végbevinni illy fölöt-tébb jó atyán; — hadd temesse el e rengeteg erdő gyalázatomat és életemet, s ne legyen fertőztetve az utóvilág illy átkos atyagyilkolás elbeszélése által." Könnyek özönlöttek most mindkette-jök szemeiből, és egymás nyakába borulva, a sze-retet és fájdalom egymással küzdő érzelmei közt azon helyen elhalni látszának.

Ezen atyának szelidsége semmi az Istenéhez képest, és ezen fiúnak gonoszsága semmi a mi-enkhez hasonlítva. Nekünk nem egyedül szán-dokunk volt, halálra adni az Isten fiát, hanem valósággal megis tettük azt; a vétkek, mellye-ket eddig elkövettünk, mindannyi dárdá- és gyi-lokszurások, mellyeket adtunk a mi mennyei a-tyánk szívének; ő látta szándékunkat, tudta istentelen tervünket, ő porba taszithatott, pokolra vethetett volna azon pillanatban; s a helyett, hogy ezt tette volna, türelmesen elszenvedett minket, palástolta vétkeinket, és a rosszért jóval üzetett. Nem vagyunk-e mi kegyetlenebbek a vadaknál, ha nem szeretjük őt teljes szívünk-ből, s nem teljesítjük iránta a kötelességeket, mellye-ket győzhetetlen türelme érdemel, és követel tőlünk? azaz: ha annak csodálására, s egyszersmind követésére nem gerjedünk?

Csodálja mindenki II. Fülöp spanyol király-nak béketürését, ki midőn egykor éjjélig mun-kálkodván, fontos levelet irt a pápának, mielőtt bizarna azt, atnyujtá titoknokának, hogy poroz-zon be. Az álmos titoknok porzó helyett téntatar-tot vesz, és rádönti a levélre. A király nem tett egyebet, csak azt mondá: „e szerint szükség uj-ra kezdeni," s egyszeriben hozzá fogott. Sz. Pál azt mondja: hogy a k. lélek Jézus Krisztusnak nem téntával, hanem Isten lelkével irott levele, II. Kor. 3, 3. Ő 33 évig munkálkodott: fölhasz-nálta vérét, érdemeit, kegyszereit, s a sz. Lélek malasztjait, hogy elkészítse e levelet, megszen-telje e lelket; és sok keresztény bemoeskolja azt, rádönti a bün téntáját, feketébbé tette azt a ko-romnál, a bujaság, káromkodás, hamis esküvés, huzás vonás, csalás és egyéb istentelenségek ál-tal, mellyeket ellene elkövet; és az Isten fia, a

nélkül, hogy elvesztené türelmét, azt mondja: „Ujra kell kezdeni, hadd jöjjön a töredelmes gyónásra, én megújítandom őt." Ne bámuljuk-e béketürését? De egyszersmind ne induljunk-e követésére annak?

Sz. Péter azt mondja a hiveknek: „Krisz-tus szenvedett értünk, példát hagy-ván nektek, hogy az ő nyomdokit kö- vessétek." És valóban az Isten fia annyit szen-vedett értünk, és annyi hálátlanságot, hivatlen-séget és bántalmakat szenved naponként, hogy ha mi mitsem akarunk érette eltűnni, ő méltán fogja mondani nekünk, mit egykor veronai szent Péternek mondott. Ez a szent vértanu bevádol-tatván szerzetes társai által előjárói előtt, bár ismeretes volt azok előtt szent élete s ártatlansága, néhány hónapi börtönre ítéltetett. Ő, hogy valami szenvedjen Istenért, nem akará mentegetni magát, a földre borult, és megvallotta, hogy nagy bünös. De, a mint hogy emberek vagyunk és türelmünk elfogy, vagy meggyengül idővel, több hónapi fogság után a szent unatkozott, és imád-koztván a feszület előtt, szeretetteljesen kéré Is-tent, mint gyermek az atyját: „Hogy hogy én Istenem! nem szenvedtem-e még eleget? te tu-dod ártatlanságomat, hogy engeded, hogy olly soká gyalázatban és sanyaruságban legyek?" A feszület azt mondá neki: „Hát Péter, én mi rossz-szat tettem, hogy így keresztre szegeztettem?"

Csodáljuk tehát Isten béketürését a bünö-sök iránt, de egyszersmind kövessük azt, ha az emberektől valamit szenvedni kénytetünk, ne mondjuk aztán az istentelennel, ha a bün után tüstént nem bünhódunk: „Vétkeztem, és mi szomorúságom történt?" mert: Isten ugyan türelmesen várakozik reánk, mond sz. Péter, nem akarván, hogy va-laki közülünk elveszen, hanem, hogy penitencziára térjen és éljen; de ha türelmével és hosszú várakozásával vissza élünk, haragjának mennyköveit annál sujtóbban fogja éreztetni velünk.

Talabér György.

Szeplőtelen Szüz.

Ti dalban olly dús Angyalok,
Ajkamra szót, dalszót
Ajándokul óh adjatok,
Tűz-lángoló forrót

Lásu
kime

s a t
tuk
börg
sakk
zan l
lyába
kettő
Abra
tessé
kelts
tattat
lehet
gem
besz
ded h
kard
nézes
mi m
vesse
menn
nagy
melly

dulás
egész
nagy
be az
ben á
s a m
szere
vastá
ságra
röbbé
seli. A
hogy
kell t
küdni
ülő er
szorg
esetél

ollyan
vényt
nem i
véten
öket
ezen
beszél
egykö
szerin
emlek
bevon
vetett
más, a
tem, h
tényne
szen s
,euró

ök an
,Atyas
denho

Lássuk hát, mondám, hisz csak a nőknek van eltűnt a kimenet.

A kis király felé tolongó nép közé vegyültem tehát, s a többivel együtt rendbeálltam. Tüstént meg is hallottuk a Tam-tam (dob gyanánt szolgáló rézeszközök) döbörgését. Először tüntek elő a poroszok, hosszú nyársakkal fegyverezetten párosan lépegetve. Mintegy százán lehetek. Utánok jött a mandarin, 60 szolgától kólyában vitetve. Vacsos, kövér, szörnyen potrohós, és kettős tokáju; látszik, hogy nem tartott naponkint bójtót. Ábrázata komoly volt, hideg tekintetével igen félelmetessé iparkodott magát tenni, hogy új népében tiszteletet keltsen maga iránt, minthogy csak egy nappal előbb iktattatott be. Ezen magas tisztviselő körülbelül ötven éves lehetett; jól közel ment át mellettem a nélkül, hogy engem észrevenne. Én megjártattam rajta szememet, s így beszélgettem magamban, szívem legmélyében: „Te, kised hatalmasság, megtalál fejemet fogod leütni hosszú kardoddal? Oh, mennyire megköszönném! Egészen úgy nézesz ki, mint Pilátus; könnyen megtörténhetik, hogy mi még megismerkedünk. Oh, te nem tudod, milly kedvessek előttem lánczaid, kínzó eszközeid, nyakkalodaid; mennyire óhajtom azokat! Bárcsak észrevennél, legnagyobb szerencsémre!” Ot a chinai zenekar követe, melly igazi maeszkazene.

A mint eltűntek az átvonulók, mi folytattuk kirándulásunkat a városba. Végre eljutottunk akadály nélkül egész a törvényszék ajtajáig. Tárva állt. A kíváncsiak nagy tömege jött ki s be; én félelem nélkül tolokodtam be az udvarba. Hasonlított a nyilvános terekhez, mellyben árusok, s vásárlók zsibognak. Tovább is hatoltunk, s a másik udvarban három vagy négy nyakkalodára ítelt szerencsétlenre bukkantunk. Ezen kínzó eszköz szörnyű vastagságu, négyszögű deszka, körülbelül asztal-nagyságban; közepén lyuk van, mellyen átszuratják a fej, és többé vissza nem húzathatik. Az elítelt éjjel-nappal viseli. Az evéshez igen hosszú nyelű kanálra van szüksége, hogy száját elérhesse; ha pedig alunni kíván, a falhoz kell támasztania ezen fájdalmas vánkost, egészen lefeküdni, lehetetlen; csak úgy helyezkedhetik el, mint az ülő ember. Közülök az egyik épen ezen helyzetben val; szorgalmasan ügyeltem mesterfogásaira, hogy szükség esetében magam is felhasználhassam azokat.

Ezen udvar minden oldalán börtönök sötétlenek, olyan ketreczfélek: fagatákkal elzárva. Hátul van a törvényterem, hosszú, szűk s minden cizfráság nélkül. Más, nem igen magas földel alatt álltak a poroszok. Én észrevétlenül közből jutottam; épen ezivakodás foglalta el őket egészen; nem gondoltak hát velem. Egyébiránt ezen környékbeli lakosok még nem láttak európai, csak beszélni hallottak felőlünk, s a rólunk képzeltek után egykönnyen nem akadnak nyomunkra; itteni mondák szerint ugyanis, négy szemünk van. A terem közepén trón emelkedék közel három lábnyi magasságban, selyemmel bevonva és kiáltónveres párnával takarva. Futó pillanatot vetettem az összes készültre, bekaesintottam még egy más, az előbbiekhöz hasonló terembe, és aztán visszaterettem, hogy a törvényszék szomszédságában lakó kereszténynél theázassak. Kísérőim nyugtalanságukban egészen szinte fülből állottak, mindenütt vélték hangzani az „európai” nevet.

És ezen első kísérlet meghozta azt, mit vártam; ők annyira megnyugodtak, hogy végre ezt mondogatták, „Atyaságod nem vonja magára a szemeket, mehet mindenholva a nélkül, hogy ráismernének.

Néhány nyugnap után ismét utra keltem, hogy a hegyekben szétszórta keresztényeket is meglátogassam. Az eső csak úgy patakzott alá, s feneketlenekké tevő az utakat. Ezen vidék ilyenkor iszonyatos, s szint oly meredek mint a havasok. Csusztunk, másztunk, az ösvényeken oly mélységek hosszában, hogy iszonyat nélkül le nem pillanthattam. Alant ezen feneketleneknek tetsző hegytorkolatokban zuhogva törtek meg a bérezi patak habjai az egeket verdeső sziklák közt; egyetlen tévesztett lépés örökre eltemethetett volna ezen sötét szorosokban. Isten s a fölöttünk örökös jó Anya védtek meg az ilyen esettől. Fű és cserjék fődik ezen ágaskodó bérecek oldalát szép zöld színben, s lakhelyül szolgálnak az orosz-lányok s tigriseknek, mellyek tömegesen esatangoznak a tartományban. Két nap folyvást szakadt az eső; miért is mi egész borig átázva jutottunk ezélunkhoz. Az itt lelt keresztények siettek tüzet rakni száritkozásunkra. Tíz napig maradtam nálok. Jamborság és szeretet lakik közöttök. Tizenöt iskolázott még nem volt megkeresztelve. Alig érkeztem azonban meg; a buzgóbbak azonnal sürögtek köröttem kérelmeikkel. Ezek között volt egy 60 éves aggastyán is; ki szünet nélkül ismétélé kérését a keresztiségrért; mert már a haláltól tartott. „Jól van, mondám neki, de te még nem tudod a tudandókat.” — „Az igaz felele, nekem igen rossz fejem van, s olvasni sem tudok, és senki sincs köröttem, ki engem a kátéra megtanítana!” — „Nyugodjál csak meg, biztatám, ha szorgalmas és béketűrő lész; még megtanulhatod a szükségeseket. Mindehhez még nagyon szegény is volt ezen jó aggastyán; és oly nehéz feladat lett volna ruháján a lyukakat megolvasni, mint égen a esillagokat. Minthogy még nem vagyok elegendőkép kitanítva, folytatá, tehát még hátrálok; csak nevémet kívánnám legalább atyaságod jegyzőkönyvébe írni! „Már fel van írva, tudósítám. „Hogyan írta be? kérdezősködék, „bisz még senkisémet kérdezte meg nevémet?” „Én igen jól ismerlek; neved Hiao.”

— „Nem, nem így hívják engemet.” — „Dehogyanem, csak vezetéknéved hiányzik még; mi az? — E kérdésemre némán, s bálulva nézett rám.

„Igen, mond csak ki vezetéknéved, gyorsan, hogy fölírhasam.” — Ekkor mély fohász szakadt ki kebléből, s egész — elégedetlenséggel válaszolá: „Vezetéknévedet akarja följegyezni? Igen még ezt is? Én keresztény vagyok, ellene mondtam az ördögnek, naponkint elvégzem imaimat, s ön még az én pogány nevémet akarja följegyezni! Azon nevet, melly alatt oly számtalan álvallást követtem, oly számtalan papirost égettem el a bálványok előtt? Hát nem vagyok-e én keresztény? Nem imádom-e én az egy Istent? Tudja meg ön, hogy én mindennek ellenemondok, a mi csak a pogánysághoz tartozik; midőn a hitujonezok közé fölvetettem, Pálnak neveztettem el, Pál az én nevem, Pálnak fogok én örökre neveztetni, s mint Pál kívánok is meghalni. Mire a két név? Egy nem elég? — „Tehát jól van, elégtén ki, jól van, mivel már lemondasz régi nevedről, azt én sem írom fel.”

Most pedig megszoktam hegyi látogatásom elbeszélését, hogy valami érzékenyitőbbet közöljek önökkel, mi ép oly örömeikre mint esudálkozásukra fog válni, ha még nem hallották. Önök is szerencsések valának Bonnard urat ismerni, ki ugyanazon plébániában született, mellyben én. Midőn Párisba eltávoztam, lelkesitettem őt követésemre. Ő valóban utánam is jött egy más földünkkel, névre Fayolle-al, a külföldi missiók nevelde-

jébe. Mindketten fiatalkori barátok valának, s egymás-közi határozatunkat: vérünket Isten dicsősége- s a lelkek üdvéért ontani, most végrehajtani föltettük magunkban. Midőn elutazásom ideje megjött, érzékeny bucsut vevénk egymástól. Főlöreménénk egy magánterembe, itt mindhármán a szent szűz szobra elé leterültünk; egészen neki áldozók fel magunkat, minden napra összejövetelt határozunk el ezen jó anyánál, s neki följajánlandó közös imádságot szabtuk ki, utószor öleltük meg aztán egymást, s megígértük, hogy az örök boldogság elérésében egymást imáinkkal gyámolítani nem fogunk szünni. Az, végeztük egymás közt, ki legelső jó közülünk az égbe, rendkívüli pártolás által vonja maga után a többit: miután erősen fogadtuk meg ezt; én elutaztam, hogy rendeltetésem helyére jussak. Két év múlva levelet kaptam, melyben tudtomra adatott, hogy a legfiatalabb közülünk, Fayolle ur zsenge miséje napján, áldozata bemutatása után, szentségtől illatozva, elszenderült az Urban. Hir szerint, második Gonzagai szent Alajos volt. Bonnard ur, ki akkor már Tong-kingban működék, je'enté egyik levelében, hogy barátunkat az önmegtágadás meríté ki. „Mi már csak ketten vagyunk, írja ő, de vigasztalódjunk, semmit se mulasszunk el, mi által utána mehetünk a mennybe, hol ő vár ránk.“ Valóban, igaza volt a buzgó Bonnardnak, nem sokára követé őt a dicsőségteljes vértanui uton. Párisba fog vitetni, s a külföldi missziók nevelője kápolnájában, társulatunk vértanui közé fog letétetni. Ha majd szerencsések lesznek önök ott tisztelhetni szent ereklyéjét, kérjék őt erősen éretem, emlékeztessék egykoron tett ígéreteré. Három közül én magam maradtam hátra a síralom ezen völgyében! Elhagyhatnak-e ők engem, midőn a dicsőségben örvendnek? . . . Nem hiszem. Oh, de büncim ezerszer érdemtelené tesznek barátságukra. Csak egyetlen kegyelmet ohajtok általok megnyerni: „Moriatur anima mea morte iustorum, et fiant novissima mea horum similia! (Vajha az igazak halálával mulnám ki, s az én végem lenne mint az övék! Mózes 4. könyve 23. feje. 10. v.). Már most gyéren állnak e földön barátaim; de bírlak még titeket, kedves Rivière és Santallier. Nem kívánom egyéb bizonyítványát barátságtoknak, csak hogy imádkozzatok lelkem üdvéért. Ha megemlékeztek rólam Jézus és jó Anyánk előtt, ezt mondjátok szentséges szívöknek: „Térisítek meg a szegény Goutelle abbát.“

Itt bizony, valóban nyomoruságban tengődünk; könyvek, egyház, jó példa s majd gyóntató nélkül; csak hamis vallásokat, bálványokat látunk, csak istentelenségeket s átkokat hallunk: a szív könnyen elkésérül ezen, a bálványimádsástól nehéz levegőben. Az igaz, csaknem naponkint van szerencsém a szent misét fölládozni; de oly helyeken, mellyek igen kevésbé illedelmesebbek a oethlehem-i istállónál. Gyakran kápolnámban bivaly töltötte éjjét, s reggel kivezettetik, hogy helyt engedjen Jézus Krisztusnak. Ez minden esetre felláztatja önök kedélyét, s boszorkodásra ad okot; hát mennyire boszorkodnának még, ha mindezt saját szemekkel látnák. A mi egyházaink virágai helyén itt a kürtő ujnyi vastagságu korma sötétel; a márvány helyett féregrágtá deszka szolgál oltáru; gyertyatartóink fölfordított tálak, mellyekre rátapasztjuk a gyertyát; füstölünk a konyha kéménye, melly miatt elégszer kevésbé mul, hogy meg nem vakul vagy épen meg nem sül az áldozár; dicsénekünk a bölcsebből kirivó szopós hangja. . . , Pájdalom tölti el szívemet, s könyzapor szememet; de mit tehetünk egyebet a minket utáló pogányok közt? Bocssáson meg nekünk a kegyes Jézus, s ne hagyjon el; és fogadja fel csak a ti

hódolatotokat pompás székes-egyházaitokban. Kegyelmevel legalább csak oda törekszünk, hogy egyházakat állítsunk neki a pogányok szívében. Ez gazdag kárpótlás s elégtétel léssen a méltatlanságért, mellyel őt naponkint illetjük. S most, önöket Jézus és Mária szentséges szívében ölelve, bezárom levelem
Goutelle

Katholikus hitélet.

Pécs, Decemb. 25.-én 1854. Elkészült nőkolostorunk. Nem csak elkészült, de figyelem, jó ízlés-, s sok költségre került díszlél készült el. A templom egy fővárosnak is díszére válnék. Gazdag aranyzása, és főképe nagyon szép. Nem akarok érette senkit megdicsérni kedves jó Primásunkon kívül; mert az egész dicsőség csak az Istené. Isten azoknak, kik e munka építése körül gondoskodtak, adja mennyei áldását. A templom folyó hó 8-án ő malga megyés püspökünk által ünnepélyesen benzentelertet. Legyen hála mindenért, s tölünk ezen üdvös kolostorért a nagy Istennek! és a magyar cardinálisnak! Szepessy pécsi püspök a férfiak, Scitovszky ő magassága a nők neveltetéséről gondolkozott. Nevelés! Ha a világ nagy kora mellett sem vihette meg annyira, hogy embereit maga mivelhesse; az embernek neveléséről a jobb szellemű egyháznak kell gondoskodni. Bizony már mint maga káran, mint Jézus iskolájában megtanulhatta volna az ősz-gyermek, a vén világ, hogy csak ott van bölcsesség és jólet, hol isteni félelem van; de nem hogy ezt tenné, hanem elég dacosan kiszakasztja magát dajkájának, ki őtet vezeti, kezéből, s vezető nélkül szeret járni. Megjárta már sokszor, de azért megy, tuskón bokron keresztül, föl sem vevén már a sebeket, mellyeket rajta a törisek, és esések ejtenek. Hej! pedig az Isten is kimondta, hogy nem türheti a bolond öreget. Legkeservesebb, hogy bolondságában anyját arcba veri, s jótetteiért üldözi. Ki tett a világgal több jót, mint a katholika egyház? A jótékonyágnak ki volt valaha nagyobb barátja, mint azon egyház, melly a világ jótévőjének a keresztfán megnyitott oldalából született. A kath. egyház isteni eredetének ez csalhatatlan jele, hogy szerzőjének jótékonyágát nagy fölládozással tudja folytatni. Hogy valaki az önfölládozást, melly a világtól tökéletes elzárással van összekapcsolva, megvehesse, oda vagy gonosz irigység vagy esztelenség kivantatik.

Nevezetek egy szükségét meg, mellynek födözésére a kath. egyház gyermekei elég elmésen nem találtak volna módot. Ha pedig nem terjed el úgy, hogy minden embernek képes legyen minden szükségében szolgálatjára lenni, ennek ismét a háladatlan világ az oka, melly e jótékonyág gyermekeit nem csak üldözi, hanem megsemmisíti, a mint napjainkban is a tapasztalás elég szomorúan mutatja. Az embernek három baja van: eszében, szívében és testében, miut egykor említém már. A három szükségnek hathatósan meg felelnek a kath. egyház kolostorai.

Ki ezek elnyomását megkíséerti, azt akarja megmutatni, hogy az embernek semmiféle bajai nincsenek? Mi neve ilyen embernek? A világ bölcsessége Isten előtt bolondság.

Másik, mi Pécs városát híresebbé tette, mint eddig is volt, az a tizenkét apostol szobrai, mellyek régi, s nevezetes egyházunkra tétettek. Ezeket dicsérje meg az,

kinek az Isten ékes szolást adott. Én csak annyit mondhatok: örülök, hogy szemem van, hogy a nagy Isten műveit szemlélhetvén. Ötlet annál buzgóbban imádkoztam.

Ily szobrokat talán Európában sem, szobrokat pedig illy durva kőből, és egy darabból nem lehet látni. Az arczok tökéletessége semmi kívánatot nem hágy maga után. E szobrok még mult hó 12-én beszenteltek ömlga jó, kegyes püspökünk által. Van ember, ki e szobrok láttára így is képes volt fölshajtani: ennek árát is jobb lett volna a szegényeknek adni. És kinek jutott, hova lett ezeknek ára? Nem a szegényeké? Vagy a kövek a hegy gyomrából maguktól ugrottak ki? Nem a szegény napzamosoknak adatott-e a pénz? Persze hogy dolgozzék érte! mert hiszen a madarat repülésre, az embert pedig dologra teremtette az Isten. A pénz is a szegény zsebében van, a 12 szobor is a templomon. A mint gondolkozik a világ, ugy az is, ki hozzá ragaszkodik.

Azután, hány keblét fognak ezen szobrok ajtatos érzetekre emelni? Azután Isten dicsőségére, egyházaink szépítésére semmit sem költsön az egyház? Salamon is épített Istennek templomot, pedig gazdag fényvel, pedig Isten rendeletéből.

Ide járul, hogy a költség, melly a szobrokért kiadatott, utolsó fillérig ezen városban maradt; mert mint a művész, ki azokat olly gyönyörűen kifaragta, hogy neve általok halhatatlaná lön, mint az, ki azokat a templom oldalára fölhozta, mint azok, kik közre munkáltak, talán egyet kettőt kivéve, pécsi lakosok. Illy kedvező körülmények közt alig jött valaha egy illy bámulandó, és halhatatlan mű létre.

Az egyház az, melly pártfogolta, megnesemítette, és kereszténnyé tette a művészetet is; s annak legremekbebbjei bizonyosan az ő körében találhatók. Festészet, zenészet, szobrászat hol kapott neveltetést, és pártolást, másról mint a kath. egyházban? S valamiut a tudományt, ugy a művészetet is ez tartja meg életben.

A szobrok magassága körülbelül 14 láb, s nyom 75 vagy 80 mázsát egy egy. Alólról nézve, az Apostolok arczain minden vonást jól ki lehet venni, s ez a körülmény a legkedvezőbb. Szóval, a kolostor-templom és az Apostolok szobra Pécsnek méltán szerezhet új hirt Adassék mindezért az Isten és tiszteltesék szüz anyánk a 12 Apostollal!!!

Különfélek.

Társulati új tagok. Bécsben: A sz.-keresztői cisztercei rendü apátság. Nt. Rutrich László, hittanár ur Sz.-Kereszten. Veszprém egyházmegyében: Nt. Ropoly Ferencz, borzavári lelkész ur. Vadkert kerületben: Draxler János, balassagyarmati káplán ur. Csanádi egyházmegyében: Ft. Karácsonyi János, krassovai esperes és plebános. Pesti központban: T. Fábian János, esztergom-főmegyei papnevendék. T. Fábian József, szombathelyi papnevendék. T. Fekete Lajos, könyvkötő. Ft. Tamásy Cal. József, érdemült kegyestanító-rendi főnök ur. Rónyai egyházmegyében: Nt. Klinger István, tanár Kosnyón. Nt. Fogel Agoston, svédleri segédlelkész. Nt. Pongrácz Antal, karancseszi segédlelkész. Nt. Divald Gusztáv, alsóstregovai adminisztrátor. Nt. Varga Péter, új mi-

sés pap. Nt. Fedák Tivadar, új misés pap. Nt. Linker Miksa, gymnasiumi tanár. Nyitra egyházmegyéből: Ft. Bernhard Márton, kegyesrendi trencsényi tanodai igazgató. Nt. Katona György, nagy bossányi káplán. Nt. Sásik Pál, varnai káplán. Peregh kerületben: T. Bene Mihály, alsó némedi kántor ur. Pesti központban: Ngs Ghyezy Kálmán szül. Baranyay Borbála assz. T. ez. Vizer István ur. Csanádi egyházmegyében: Ft. Vuics Dávid, radnai zárda elnök ur. Nt. Pléva Balázs, minorita rendü páncsovai segédlelkész. Nt. Arnold János, neudorfli plebános ur. Ft. Dolencz József, sz. széki ülnök alesperes és plebános ur. Erdélyi egyházmegyében: T. Nevendékpapság Erdélyben Karolyfőhérvárott. Pesti kerületben: Nt. Maschek Bernardin, kegyesrendü tanár ur Budán. Kaposvári kerületben: Nt. Csikász Ferencz, toponári pleb. Nt. Vogronovits Antal, osztópányi pleb. Nt. Gyalokay József, latrányi pleb. Nt. Cseh György, geszti pleb. Nt. Nemess József, bürzenfai pleb. Nt. Lakatos Lajos, gamari pleb. Nt. Koller János, lengyeltóthi pleb. Nt. Köves József, somogyvári pleb. Nt. Korponay Ferencz, kaposvári gym. igazgató. Nt. Stark Zsigmond, latrányi káplán. Nt. Szalay István, somogyvári káplán. Nt. Jakapovits Ferencz, szőlös-györki káplán.

A miért olly sok hű ima szállott az égbe, mind hisszük, nem csak az esztergomi főmegyében, hanem egyebütt is a magyar egyházban, megadatott. Fm. hercegprimás. S c i t o v s z k y Ker. János ő eminentiája Esztergomi székvárosába majd 3 havi távollét után ohajtott egészségben megérkezett. Meg vagyunk győződve, hogy ezen, a magyar egyház történetében nevezetes ut áldásos leend nem csak a magas vándorra, hanem az összes magyar egyházra is. Hisz ő eminentiája meghozza nekünk ha nem is hírét, de bizonyosan szövegét azon pápai buillának, melly Máriának, a Magyarok Nagy-Asszonyának fényes kiváltságát, ementességét az eredendő büntől, széplőtelen fogantatását esalhatlan tekintélyvel hirdeti. Hozza nekünk azon áldást, mellyet a szent Atya ő eminentiájára, kíséretére s ezekben az összes magyar hívőkre kiterjeszteni kegyeskedett. Hoz ő eminentiája szívet, szeretőt, s a Sz. Péter s Pál apostolok sirjának látogatásától az Isten dicsőségéért, s a gondjaira bizott hívek lelki üdvéért újabb lángra gyuladót. Áldott tehát, ki az Ur nevében jön!!

Elhagyta a sajtót: „Szent István első magyar király életirata Hartvik regensburgi püspök szerint. A magyar nemzeti muzeumban őrzött frankfurti codexből átírta és fordította dr. Erdy János, muzeumi ör. Kiadja a Szent-István-Társulat. Pesten, 87/4 iv, 4 rétbén, Szent István képével, a frankfurti codexnek egy lapból álló faecsimilével, sz. István pénzeinek táblájával; továbbá egy tudós bevezetéssel t. átíró és fordító urtól, melly többi közt azon kéziratokat sorolja fel, mellyek sz. Istvánról értekeznek, s Europa különféle levél — és könyvgyűjteményeiben találhatók; végre egy függelékkal, melly sz. István életét egy régi, a nemzeti muzeumban őrzött s eddig ki nem adott papír- (Érdy) codex után tartalmazza. E munka tehát, mint a mondottakból világos, maradó történeti becsű; olly két kéziratot hozván, mellynek eddigelé egyike sem jelent meg nyomtatásban. A t. társulati tagok és pedig kemény kötésben évi járandóság fejében kapják. A nem

tagokra nézve ára 1 frt. 30 kr. pp. s megszereshető a társulati ügynöki hivatalban (ezukorutca 6. sz.)

A Szent István-Társulat által 1854-ki évben tagjai számára kiadott könyveknek jegyzéke a következő: 1) Magyar irodalom s tudományosság története. Irta Ferenczy Jakab. 14¹/₂ iv; ára: 1 p. frt.; 2) Ifjúsági iratok. I. füzet. Szent Miklós napja. 3) II. füzet., Pali és Gyuri; mind a két füzet összesen 13 iv; egyiknek-egyének ára 30 kr. pp.; 4) A cath. Religio tankönyve. Martin Konrád után fordította Mester István. I. kötet. 28 iv; 1 frt. 20 kr. pp.) A Szent-István-Társulat 1854-ik évi oct. 8-án tartott közgyűlésének történeti vázlata; 6¹/₂ iv; ára: 10 kr. pp.) Világtörténet Bumüller Jánostól. Fordította Ferenczy János. I. kötet 1. sz. füzet: 16 iv; ára: 48kr. pp. 7) Szent István élete. Hartvik után fordította Erdy János. 8¹/₂ iv; ára 1 frt. 30 kr. pp.; 8) Keresztény Naptár. 4¹/₂ iv; ára: 9 kr. pp. összesen 90 iv. a borítékokat, füzést és képeket ide nem értve. Martin Tankönyvének 2-ik kötete e napokban elhagyandván a sajtót, a jövő évi járandóság fejében fog beszámíttatni.

A pesti irgalmas nénék gondviselése alatt álló leányiskolában a Karácson-este igen szép módon ünnepeltették meg. A szobában egy szép karácsonfa állítatott fel; mellyen, s körülötte a különféle ajándékok voltak. Nt. Klempa Simon plebános ur s más gyermek-barátok megérkezte után az ajándékok szétosztattak. Az osztás előtt és után a pesti papnövelde néhány tagja lelelkemelő énekeket zengett, az isteni gyermek-barátok, Jézus Krisztusnak tiszteletére, 9 gyermek tetőtől talpig egész uj öltözéket nyert, mások lábbelieket, iskola-imakönyveket kaptak, ismét mások tollat, papírt, ezernát, pamutot, olvasót s t. b. kiki, mire leginkább szüksége volt. Dió s alma sem hibázott. Végre egy nagy s a nénikék által készített jászol mutatattott a kisdedeknek, kiknek örömet az ünnepély alatt leírni lehetetlen.

Azon 1000 orosz fogoly, kiket a Franeziák Bomarsund ostrománál elfogtak, tudvalevőleg Aix szigeten szállásoltatott el. Minthogy köztük sok Lengyel is van, egy lengyel származású pap Párisban a rochelli püspök irtól engedelmet kért, hogy fogoly honfainak az általános Jubilaumot kihirdethesse. Az „Ami de la Religion” újságban ezen pap most egy levelet közöl, mellyben a következő érdekes hely fordul elő: „Megérkezvén f hó 9-én, azonnal meglátogattam a foglyokat, másnap pedig megkezdém a jubilaumi ajtatoságot, a 165 fogoly Lengyel számára. Lehetetlen leírnom a mély benyomást, mellyet reám ezen foglyok eleven hite s ajtatosága tett, reájok pedig az Isten igéje, mellyet ők már sok év óta nem hallottak. Valóban ilyen lehetett az első keresztények hite, béketűrése s kitartása. Ok a szakadár ezredék közepette szívök mélyében hitüket tisztán megőrizték, mint bajdan a keresztények a katakombákban. Ezen hitök most imákban, énekekben, könyvekben tör ki. Naponta két ajtatosági gyakorlatunk van, reggel sz. misével, délután Iytánia kint szentséggel, kísérve énekekkel, mellyek a hitvallók lelkesedésével énekelteknek. Illy gyülekezetben se fáradságom, se érdemem nincs. A kis dolog már előre számos lelki vigasz által van megjutalmazva, A 165 lengyel között 140 nem részesülhetett még a bér-

málás szentségében. A ft. rochelli püspök ur késznék nyilatkozott, e hét lefolyta alatt e szentségben részesíteni. E levél is eléggé mutatja, hogy mily keserves állapotban sinlódik a kath. egyház Oroszországban. Imádkozunk az üldözöttekért!

Kegyes adományok. A szent gyermek-ségi társulatnak: A kecskeméti alesperesi kerületből 4 frt. 20 kr. p. p. Vélky László, alsó sz. györgyi tanító 2 frt. 8 kr. Komárom megyei nagymegyeri hívek 5 frt. 40 kr. Soroksár 8 frt. Vecsés 24 frt 1 kr. Haraszti 23 frt 20 kr. Monor 7 frt. 6 kr. p. p. A közép-afrikai missiora: A Mária-társulati tagok a pesti központi papnöveldeben 15 frt. p. p. Buffalo püspöki megyéhez tartozó dansvillei r. kath. hívek által építendő templomra: Egri megyei tiszántuli esperesi kerület 6 frt. p. p. A londoni építendő templomra: Hollay József gyógyszerész 2 frt. Korodorossy Teréz kisasszony 2 frt. Hollay Tóni és Mariska 2 frt. Kardszagról egy valaki 2 frt. p. p.

(1-1)

Pályázat. Győr megyében Gyirmóth plebániához kapcsolt Ménéfő fiók-egyházban a kántor-tanítói állomás jelenleg alapítottván, annak betöltésére 1855-ik évi Januar hó 12-ik napjára pályázat hirdettetik. Ezen állomással egybe van kötve tisztességes lakás, 95 pár után járandó gabona fejében ugyan annypengő forint és pint must, 60 oskolás gyermektől hetenkinti tandíj 1¹/₂ kr. p. Stola fejében 5 frt. p. A helységben megkívánható különféle irományoktól 27 frt. p. Ezen állomást elnyerni ohajtók, képezdei és erkölcsi bizonyítványokkal ellátva, a kitűzött napra ezennel meghivatnak. Gyirmóth: 30-ik Decemb. 1854. Lőrincz Károly, plebános.

(1-1)

Pályázat. Somogyban, veszprémi püspökségben Homoki helységben a tanítói állomás megürültnek hirdettetik, kik azt elnyerni vágnak, Januar 31-én kelő bizonyítványokkal ellátva, a magyar és német nyelvben jártasak legyenek, a Taszári iskola igazgatóságánál jelenjenek meg. Csutor János, igazkerületi alesperes és Szili plebános.

(1-1)

Figyelmeztetés. Ludvig János templomruha-készítő mester tisztelettel jelenti, hogy mindennemű templom-ruhákat: casulákat, egész ornatusokat, arany-nyal himzett és egyszerű infulákat, templomiféhruhát; mindennemű baldachinumot, buesujáró lobogókat, ezézsászlókat, szóval mindennemű munkákat, mellyek a templomban használtatnak, elvállal a legegyszerűbbtől egész a leggazdagabbig, és a kelméhez mert jutányos aron gyorsan s pontosan elkészíti. Az áruk valódiságaért kezkeskedik Megrendeléseket levél által is tehetni. Lakik Pesten, belváros a háltér mellett molnárutczában, 4-ik szám.

Kiadja a „Szent-István-Társulat,” szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1855. Nyomatja HERZ JÁNOS, országot, 6. sz.

Blümelhuber Ferencz.

Vizkeresztre.

Nézz az égre, nézd ottan a
Csillag tündöklését!
Nézd az eg-k kibeszélik
Az Ur dicsőségét.

Elvezet a csillag téged
A jászolbölcsőhöz,
Elvezet a kis Jézushoz,
Az Üdvözítőhöz.

Menj, siess a Mágusokkal,
És borulj le térdre,
Vigy aranyat, tömjént, mirhát,
Mindent rakj elébe.

Adj aranyat, mint királynak,
Tömjént, mint Istennek,
És mirhát, mint halandónak,
Vagy is mint embernek.

A szeretet aranyával,
Buzgóság tömjénnyel,
Önmegtágadás mirhával
Mint áldozó térdelj!

Térden állva imádkozzál,
Hisz az imádságban
Engesztelő áldozat és
Örök boldogság van.

Imádd a kis Jézust imádd,
Imádd a Megváltót,
Még akkor is, ha majd huzzák
A halálra váltót.

S a halálraváltó hangján,
Az imádság szárnyán,
S a Megváltó érdemein
Lesz majd egy szívárvány.

A Megváltónk érdemét nézd,
Színe vérvöröst ölt,
Az imádság fehérben van,
S a halál örökzöld.

Nézz az égre, nézd ottan a
Csillag tündöklését.
Nézd, az eg-k kibeszélik
Az Ur dicsőségét.

Nézd a csillag, a kis Jézus
Az üdvösség napja,
A szívárványt, mint szent kezest
Reád ő pillantja.

Imádd a kis Jézust imádd,
Imádd a Megváltót!
Még akkor is, ha majd huzzák
A halálraváltót.

Benőfy Soma.

Missio-tudósítás Chinából.

Kivonat Goutelle ur, a külföldi missiótársulat áldozárának Santillier és Riviére urak. — Lyoni egyházmegye áldozáraihoz szóló leveléből.

Fou-teheouban Kisasszonyhava 15-én 1853-ban. Kedves Barátim! Utolsó levelem írása óta sok változás történt ezen messzeeső tartományokban. A múlt évben felszólítottam az apostoli helynök által, hogy látogatnám meg a keleti Su-tehuen tartomány keresztényeit, kik legalább is 10 napi járásra távol esnek az én lakhelyemtől. Ez olly terjedelmes missioterület, hogy egész két hétre volna szükségem, ha kerületem egyik szélétől a másikig akarnék jutni. Itéljenek tehát önök, valljon nincs-e elég teendőm és fáradozóm! Ha egész étemen át éjjel nappal szakadatlanul működném, mégis csak tizedrészből alig lennék képes eleget tenni. Illy szörnyű munka végrehajtására Xavéri szent Ferencz karjai kellének. Mind természeti, mind erkölcsi tekintetben hegyes tájékon sziklás, s a művelésre alkalmatlan földön vagyok. A keresztényközségek száma 23, s majd 12 száz az újkeresztelteké. Részint vizen, részint szárazon jutottam szállásaimhoz. Utamban szerencsés voltam néhány tisztárral találkozhatni, kik is azon szíves barátsággal fogadtak, melly ezen vadonban az európaiak között általános. Nálatok csak hosszabb ismeretség után köttetik meg a barátság; itt azonban azonnal bizodalmasok vagyunk egymás iránt, mihelyt egyszer találkoztunk, sőt gyakran a nélkül, hogy láttuk volna egymást.

Végre két hét múlva megérkeztem keresztényeimhez. Mindeddig csak belföldi áldozároktól látogattattak, s még nem láttak európai; megjelenésem tehát rettenetesbe hozta őket, remegtek végettem és önmagok végett; azt hitték ugyanis, hogy az én szerencsétlenségem (ha csakugyan szerencsétlenségnek nevezhető a befogatás,) minden esetre rájuk is veszélyt hoz. Szerintök az én elfogatásom mulhatatlanul az ő üldözötésüket vonta volna maga után. Minden pillanatban tartottak, hogy a pogányok rám ismernek, s a poroszlók befognak. Mindjárt átláttam, hogy ők nincsenek megszokva, velünk élni; és hogy nem hajlandók velem megosztani a láncokat, ha talán ilyeneket gyártana számomra a sátán.

Megnyugtatóskorra föltevém chinai pápaszemeimet, és kettőt közülök felszólítottam, hogy kövessenek. „Hova készül atyaságod, kérdének ezek, nincs mód megszabadulni ezen pogányoktól; mi történendik velünk, ha atyaságod elfogatik?” „No, ti mind olly félékenyek vagytok, mondám nekik, miért fognának be ők engem? Én nem vagyok tolvaj. És aztán mit csinálnának velem? Jertek, bátrak legyetek, menjünk együtt sétálni a városban.“ A város másodrendű, neve Fou-teheou.

Tehát utra keltünk vezetőim minden felelme daczára. A mint lakhelyek és táruk mellett mentünk el, mindenkép igyekeztem utánozni azok tagmozgatásait, kik nekem legtörsökösőbb chinaiaknak tetszének. Minden lépésnél javítottam valamit magamon, komoly arcot vágtam, számat legalább is egy jó ökölnyre fölítattam, pislogtam szememmel, s körültekintgettem; mert itt ide oda kell tekintgetni, s lassan és érdektelenül tova húzódni. Már szinte hittem, hogy elértem e mesterségben a tökélyt, midőn egyszerre észre vettem, hogy a kezeket lógatni kell: gyorsan tehát ezzel is szaporítottam kölesönvett tagjartatásom összegét. Most már jól van, gondoltam magamban, ez legkevesebb sem erőltetett; senki sem figyel már rám.

Utezáról utezára bolyongván, egy gyógytárhoz értünk, mellyhez nagy udvar volt csatolva. Itt saját költségemen embert fogadtam fel, hogy szükség esetében keresztelje meg a hitetlenek gyermekeit. Ez egy jámbor, buzgó, hű keresztény, teljes bátorsággal. A gyógytár a szomszéd nagy pagóda (pogány templom) papja; en ezt 10 csomó pénzért kibéreltem egy évre, és zálogul még 10 csomót fizetek. Egy csomó ezer chinai krajezart, majd négy francia forintot tesz. Ha valaki Chinában házat, vagy valamely lakhelyet bérel ki, olly összeg fizetésében kell megállapodnia, melly legalább is a kérdéses jószág értékének fele. Ezen összeget a birtokos nagyobb vagy kisebb bért fizet, a mint inkább vagy kevésbé jelentékeny a zálogul adott összeg. Ha a birtokos ki akar adni bérlijen, visszaadja neki a zálogot, s kilöki az ajtón; hasonlókép, ha a bérliő elégedetlen, visszakéri a zálogot, s elhordja sátorfiját.

Gyógyszereszem étel s ruházaton kívül egyebet nem kíván. A gyógyszerek készítéséhez jól ért, én bevásárlom a gyógykellékeket, ezekből ő lapdacsokat alakít, mellyeket mi a hét éven alól levő gyermekek közt ingyen kiosztjuk. Készületemet nagy fatábla hirdeti a közönségnek. A város s a környékből a chinaiak mind oda hozták kisdedeiket: mert ez idevitel kikerülhetlen feltétele az ingyenkapásnak. Az én emberem kitapogatja nyavalyájakat, mert ő orvos is; és ha a halál közeleg, vagy ha gyógyíthatatlannak tetszik előtte a baj, azonnal megkereszteli őket. Az atya és anya nem is gyanítják a szentséget; melly szemök láttára adatik fel. Sokat használ nekünk buzgó foglalkozásunk titkolásában a chinai orvosok azon atalános szokása is, melly szerint ők megnevesítik a beteg gyermek homlokát, hogy a fejbe szállt hőséget szétoszlassák. A hol csak ilyen kisdéd haldoklóra találunk, első és sürgető tényünk: tiszta vizet kérni. A szegény, vigasztalhatlan anya hiszi, hogy föllelte kisdéd Benjáminja megmentőjét; ő hozza a esése vizet, s midőn ezt a beteg lefolyni látja, saját keblét is érzi megkönyebbülni; szabadabban lélezkedik, és újra remél. Megkérdezzük aztán gyermeeskéje korát, betegsége kezdetét, hatását, s e közben iparkodunk a pokol tüzeit kioltani. A lehetőleg megnyugtatójuk őt, adunk neki a lapdacsokból, mellyekből mindig hordunk magunknál néhányat előre látásból. Szegény anya! ő nem tudja, minő jótéteményrel halmozzuk el magzatját; mert ha tudná, maga is örülne azon, mint mi. Ő csak a test gyógyítását kéri, melly bizonytalan; mi pedig a lélek fölüdülését adjuk meg neki, melly biztos eredményü.

Azon egyén, kit e városban e végre használok, ért a dologhoz: szivaesot tart e zélra magánál, mi ezen tartományban majdnem ismeretlen jószág; s azért első pillanatra azt hiszik a chinaiak, hogy az valamely jeles gyógyszert foglal magában a hideglelés lohasztására. Ezen műtetel után kiosztja gyógyszereit. Képzeltetik önök, mily tömérdek lapdacsoot fogyasztunk mi el! Naponkint érkezik meg egy sereg gyermek, némelly napon olly eset fordul elő, hogy 50—60-an találkoznak nála. Természetesen, nem kereszteli meg valamennyit, mert mindnyájan halálosan nem betegek; nekünk pedig csak illyenket szabad keresztelnünk. Isten megáldá gyógytáramat, s még folyton áldással tetézi! Az általam oda rendelt becsületes férfiú végtelen hirt szeréz nekem sikeres gyógyításait, mellyekre az Ur időnként méltatja őt. Szegények és gazdagok egyaránt hozzák gyermekeiket jóté-

kony intézetünkbe, hogy csak lapdacsokat kapjanak; szükség esetében a mandarin s a város előkelőbbjei is befordulnak; a tapasztalt segély aztán tiszteletet s kedvezést eszközöl ki náluk számunkra. Mindenki bámulja ezen jótéteményezést, mellynek a közönség szemében nincs más czélja, mint a testi nyavalyák szüntetése; ez elégséges bámulat- s esodálkozásuk fölbresztésére. Minthogy pedig az emberek, s legkivált a chinaiak, a mit csak tesznek, legtöbbnyire földi jók tekintetéből teszik, és csak kincsek után sóvárognak, be nem láthatják önzetelenségünket. Némellykor megkérdik gyógyszerészemet: „Nem fogadsz te el pénzt lapdacsoaidért, nem kereskedel te azokkal, a levegőből élsz te?” — „Nem, felel ő, én csak egyszerű segéd vagyok, az én uram minden szükségemről szorgoskodik.” — „Hanem, tudakozódnak tovább, minő haszna van uradnak, hogy illy sok lapdacsoot kioszt, és olly sok pénzt kiad?” — „O ollyan férfiú, válaszol nekik, ki örömet teszzen jót; és ugy vélekedik, hogy jobb zélra soha sem fordíthatja jószágát, mint, ha azzal a szükségét szenvedő emberiséget fölségéli.” — „Oh, valóban jó ember ő! szereti embertársait, mi neve?” És így kérdezősködnek végtelenül. Ezen pogányok annyira tisztelik gyógytáramat, hogy azt Gáj-Jen-tang (emberszerető hely) dicsőséges elnevezésre méltatták. Így nevezik mindenütt; e név körünkben tiz mértföldet tölt be; alig van ember, ki még tartományunkban ezen Gáj-Jen tang-ról valamit nem hallott volna. Ezen egyetlen házbán körül belül ezer gyermek kereszteltetik meg évenkint. Nem tudjuk ugyan tüzetesen a kereszttség után mindjárt elhalók számát, de ha csak felét vesszük is a megkeresztelteknek; hát mégis évenkint 500 angyalka repül föl az égbe, hogy ott az Urat dicsőítsék zengéseikkel, s megvédjenek minket, kik részt vesszünk ezen jámbor foglalkozásban. Ha több pénzem volna, másutt is állítnék föl illy intézeteket, mellyek minden esetre szinte illy sikerdusak lennének, de nincs módöm benne. Támogassanak csak segélyekkel az eurpai jámbor lelkek! hogy bármilly számos áldozattal is kiragadhassuk az ördög körmei közül ezen gyengéket! Nem annyit teszzen-e ez, mint örök kincseket szerzeni az egekben?

Menjünk azonban vissza sétatunkra. Gyógytáram ajtajához értemkor jel adatott; én beléptem, s a szokásos üdvözlét után mindenki szeme láttára leültem; az intézet ugyanis egy nagy s igen népes utezára nyílik, sokan jöttek, mentek; de senki sem figyelt személyemre. Csak néhány naplopó állt meg egy kis időre, elbáméskodva szakálomon, melly fellábnál hosszabb, és gyenge fehér arezsinemen, melly az ő rézszínökkel ellentétben nagyon föltűnő*) Mi ellenben nevetégtünk, theáztunk, különfele tájrakról előhuzakodtunk, szóval a mennyire csak lehetett, majmoltuk a chinaiakat.

Alig foglaltam ekközben helyet, midőn az utezán kiáltani hallottuk: „Ta! laó-yé (a nagy mandarin)!” „Mit jelent ez?” kérdezém. Válaszul nyertem, hogy a város mandarinja sétatájában a legközelebbi utezán fog átvonulni, s azért a nőknek tudtul adatik, hogy távozzanak, hogy így az átvonulóknak szabadon álljon az ut.”

*) A chinaiak 50—60 éves korukban még nem szőrösök; csak vénségükben tör ki azozikon valami kevés ritka szőr. Azért a becsületes szakál irigység, de egyszerűságot tisztelet tárgya is. Arczenőcsül valami lisztserüt használnak asszonyaik, mellyel aztán egész arczokat betapasztják húságból. Ha illyennel találkozom, hajlandóbb vagyok őt koporsó vázának, sem mint szépségnek tartani.

Bhimelhuber Gessen 12

Megjel
Szer
iv pól
a Sz e
kénél:
szint:
os. kir
dij Buc
pp. vic

A ly

H

zasoka
évihez
büesu
is, ha
san ére
nem ré
miután
frankr

II

mindig
az ada
szükség
látszik
baján.

hisz az
szeretet
jobbja
sokról;
zatokba
vetkez
vel mor
a földre
olly né
lenleg n

Al

nak a h
Be
methon
fr; Dél-
fr; Britt
89,380